

UZASADNIENIE

Przedłożony projekt zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, został opracowany na podstawie założeń do projektu ustawy przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 20 października 2009 r. Odnosząc się szczegółowo do propozycji zmian w ustawie o podatku od towarów i usług zawartych w projekcie należy wskazać na następujące kwestie:

Podwyższenie limitu obrotu, który zwalnia od podatku podatników, u których wartość sprzedaży opodatkowanej nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 150 000 zł.

Obecnie w Polsce, zgodnie z art. 287 pkt 14 dyrektywy 2006/112/WE, limit rocznego obrotu uprawniający podatników do zwolnienia od podatku od towarów i usług wynosi 10 000 euro. Po przeliczeniu na złote, zgodnie z art. 399 i 400 ww. dyrektywy, limit ten wynosi 50 000 zł. Podkreślić należy, że gospodarka polska w znacznej części opiera się na małych podmiotach. Wskazać też należy, że Polska w porównaniu do innych państw członkowskich ma jeden z najniższych limitów obrotu uprawniających do możliwości korzystania z podmiotowego zwolnienia. W związku z tym, że istnieje możliwość podniesienia tego limitu, Polska wystąpiła o derogację w tej sprawie. W dniu 20 października 2009 r. Rada Unii Europejskiej podjęła decyzję upoważniającą Polskę do stosowania wyższego limitu obrotu uprawniającego do zwolnienia z VAT (decyzja ta oczekuje obecnie na publikację).

Podwyższenie limitu obrotu z 10 000 euro do 30 000 euro (tj. z obecnej kwoty 50 000 zł do kwoty 150 000 zł), uprawniającego do zwolnienia podmiotowego, ułatwi prowadzenie działalności gospodarczej podatnikom osiągającym niewielkie obroty, gdyż przyczyni się w znacznym stopniu do redukcji obciążeń administracyjnych. Podatnik do momentu przekroczenia limitu obrotu nie ma obowiązku m.in. prowadzenia pełnej ewidencji i składania deklaracji dla tego podatku. W konsekwencji wpłynie to korzystnie na rozwój drobnej wytwórczości. Z uwagi na sytuację budżetową przedstawiony projekt przewiduje stopniowe podwyższanie limitu obrotu uprawniającego do zwolnienia od podatku od towarów i usług. Zgodnie z projektem podwyższanie limitu odbywać się będzie w następujący sposób:

- na rok 2010 limit obrotu wyniósłby 20 000 euro (w przeliczeniu 100 000 zł),

- na rok 2011 limit ten osiągnąłby wartość docelową 30 000 euro (w przeliczeniu 150 000 zł).

Zmieniany przepis art. 113 ust. 1 ustawy, który określa docelową kwotę 150 000 zł zgodnie z brzmieniem projektowanego art. 4 przedstawionej ustawy wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. Określenie limitu obrotu na rok 2010 umieszczono w art. 2 ust. 1, który wskazuje, iż kwota, o której mowa w art. 113 ust. 1 ustawy dla roku 2010 wynosi 100 000 zł.

W związku z planowanym podwyższeniem limitu obrotu uprawniającego do zwolnienia od podatku od towarów i usług, projekt przewiduje wprowadzenie w przepisach przejściowych rozwiązania umożliwiającego podatnikom, którzy przekroczyliby w 2009 r. obecny limit obrotu (50 000 zł) – co skutkowałoby wyłączeniem ich na rok z możliwości powrotu do tego zwolnienia na podstawie art. 113 ust. 11 ustawy – ale nie przekroczyliby nowego, podwyższonego limitu określonego na rok 2010 (100 000 zł), dalsze korzystanie z tego zwolnienia, pod warunkiem pisemnego zawiadomienia o tym fakcie naczelnika urzędu skarbowego w terminie do dnia 15 stycznia 2010 r. Analogiczne rozwiązanie proponuje się wprowadzić w przepisach przejściowych dla podatników, którzy w 2010 r. przekroczyliby limit obrotu uprawniający do zwolnienia podmiotowego (tj. 100 000 zł), ale nie osiągnęliby limitu obrotu ustalonego na rok 2011 w wysokości 150 000 zł. Pozostałe warunki umożliwiające korzystanie z podmiotowego zwolnienia wynikające z obecnie obowiązujących przepisów pozostały niezmienione.

Zmiany uwzględniające wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 lipca 2009 r. sygn. K 36/08

Projektowane zmiany mają na celu dostosowanie przepisów ustawy do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 lipca 2009 r. sygn. K 36/08, w którym Trybunał orzekł, że art. 111 ust. 7 pkt 3 w związku z art. 111 ust. 8 ustawy o podatku od towarów i usług jest niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Trybunał orzekł, że przepis ten traci moc obowiązującą z upływem dziewięciu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (tj. 23 kwietnia 2010 r.). W ww. orzeczeniu Trybunał Konstytucyjny, oceniając zakwestionowane przepisy, stwierdził m.in., że „niedookreśloność wytycznych powoduje, że upoważnienie zawarte w kwestionowanych przepisach ma charakter na tyle ogólny, iż nie spełnia konstytucyjnych wymogów dotyczących stopnia szczegółowości wytycznych, jaki byłby wymagany ze względu na przedmiot regulacji w drodze aktu wykonawczego.” Trybunał stwierdził, że w przedmiotowej sprawie nie można

precyzyjnie zrekonstruować wytycznych na podstawie innych przepisów ustawy. Z powodu tych uchybień w konstrukcji upoważnienia ustawowego Trybunał uznał ww. upoważnienie za niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. W opinii Trybunału upoważnienie czyni natomiast zadość wymaganiom art. 92 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie dotyczącym określenia organu uprawnionego do wydania rozporządzenia oraz zakresu spraw przekazanych do uregulowania w tym akcie wykonawczym. Proponuje się zatem wprowadzenie do ustawy zmian dostosowujących przepis upoważniający dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wprowadzania zwolnień z obowiązku ewidencji obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących poprzez zamieszczenie w nim wytycznych spełniających wymogi art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

W celu wykonania wyroku Trybunału projekt przewiduje wprowadzenie w art. 111 ustawy przepisu, do którego przeniesiona zostanie delegacja zawarta w art. 111 ust. 7 pkt 3 ustawy przy jednoczesnym określeniu w tym przepisie wytycznych, jakimi minister właściwy do spraw finansów publicznych musi kierować się przy wprowadzaniu zwolnień z tego obowiązku. Przy wydawaniu rozporządzenia minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględnia:

- wielkość i proporcje sprzedaży zwolnionej od podatku w danej grupie podatników;
- stosowane zasady dokumentowania obrotu przez podatników;
- możliwości techniczno-organizacyjne prowadzenia przez podatników ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących;
- konieczność zapewnienia realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, przy uwzględnieniu korzyści wynikających z ewidencjonowania obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących oraz faktu zwrotu podatnikom przez budżet państwa części wydatków na zakup tych kas;
- konieczność zapewnienia prawidłowości rozliczania podatku, w tym właściwego ewidencjonowania obrotu i kwot podatku należnego;
- konieczność zapewnienia kontroli prawidłowości rozliczania podatku;
- konieczność przeciwdziałania nadużyciom związanym z nieewidencjonowaniem obrotu przez podatników.

Należy podkreślić, że niewprowadzenie tej zmiany przed 1 stycznia 2010 r. uniemożliwi wydanie Ministrowi Finansów rozporządzenia, w którym mógłby przedłużyć wygasające

z dniem 1 stycznia 2010 r. obecnie obowiązujące zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania obrotu przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Proponowany termin wejścia w życie ustawy określony w art. 4 na dzień 1 stycznia 2010 r. wynika z konieczności wydania na podstawie zmienionego upoważnienia kolejnego rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących. W przeciwnym razie od 1 stycznia 2010 r. wszyscy podatnicy dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych zobowiązani byłiby do prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących. Obecne rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. Nr 228, poz. 1510) obowiązuje bowiem do dnia 31 grudnia 2009 r.

W zakresie limitów obrotów określonych w art. 113 ust. 1 ustawy, który zwalnia od podatku podatników, u których wartość sprzedaży opodatkowanej nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 100 000 zł w roku 2010 i 150 000 zł w roku 2011, konieczne jest zastosowanie proponowanych regulacji w terminie od 1 stycznia odpowiednio w 2010 i 2011 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

W zakresie zmian dotyczących podniesienia limitu obrotu uprawniającego do zwolnienia od podatku od towarów i usług projekt będzie oddziaływał na drobnych podatników, u których wartość sprzedaży jest wykazywana w przedziale 50 000 – 50 000 zł.

2. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Przy stopniowym podwyższaniu limitu obrotu uprawniającego do zwolnienia od podatku od towarów i usług (z 50 000 zł do 150 000 zł), ubytek dochodów budżetowych w 2010 r. wyniósłby 300 mln zł, a w 2011 r. wyniósłby 200 mln zł. Wprowadzenie pozostałych rozwiązań nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych i nie będzie wiązało się ze zwiększeniem wydatków lub zmniejszeniem dochodów budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ na rynek pracy

Ze względu na przedmiot regulacji proponowane rozwiązania nie wpłyną bezpośrednio na rynek pracy.

4. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wprowadzenie wyższego limitu obrotu uprawniającego do zwolnienia z VAT przyczyni się do redukcji obciążeń u małych podmiotów związanych z rozliczaniem tego podatku.

5. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny

Proponowane rozwiązania nie powinny wpływać na sytuację i rozwój regionów.

6. Wstępna ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

W zakresie podwyższenia limitu obrotu uprawniającego do zwolnienia z VAT Rada Unii Europejskiej podjęła decyzję upoważniającą Polskę do stosowania tego wyższego limitu (decyzja oczekuje obecnie na publikację).

7. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Pierwotny projekt z dnia 17 sierpnia 2009 r. założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy: o podatku od towarów i usług, o podatku dochodowym od osób fizycznych, o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, który przewidywał m.in. zmiany wprowadzane na podstawie założeń przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 20 października 2009 r., został poddany konsultacjom społecznym. Uwagi do projektu zgłosiły: Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Konfederacja Pracodawców Polskich, Krajowa Izba Gospodarcza i Związek Rzemiosła Polskiego. W wyniku przeprowadzonych konsultacji należy podkreślić, iż partnerzy społeczni popierają podwyższenie limitu obrotu uprawniającego do zwolnienia podmiotowego od podatku od towarów i usług.

Poza tym, w związku z udostępnieniem projektu założeń z dnia 17 sierpnia 2009 r. w Biuletynie Informacji Publicznej zainteresowanie pracami nad projektem zgłosiły: Polski Związek Wynajmu i Leasingu Pojazdów, Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego, Związek Polskiego Leasingu, Stowarzyszenie Producentów Części Motoryzacyjnych i Fundacja Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce. Podmioty te nie zgłosiły jednak uwag w zakresie założeń przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 20 października 2009 r.

Obecny projekt założeń do ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn zm.).

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów, zgodnie z art. 6 ww. ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad tym projektem.